

Fragment relacji świadka historii

EDMUND DĄBROWSKI

ur. 1927, Podgórze

Zakres terytorialny i czasowy	Podgórze, 1943

Okoliczności przystąpienia do partyzantki AK w 1943 roku

Podgórze to była miejscowość, w której tylko myśmy mieszkali. Więcej tam nikt nie mieszkał. Ojciec miał młyn i tartak i z tego się utrzymywaliśmy. Ojciec zmarł w 1942 roku, w 1943 roku pozostała część rodziny została wymordowana przez Niemców i został spalony cały majątek. Mścili się. Nawet kilkanaście czy kilkadziesiąt drzew owocowych też wycięli, żeby nic nie zostało. Szukali Żydów. Byli u mnie, ale przez bardzo krótki czas. Może tydzień, może dwa tygodnie wcześniej wyprowadziłem ich. Nie było już nikogo, tak że Niemcy nikogo nie znaleźli, ale mimo wszystko ja się uratowałem, moja siostra i młodszy brat. Już nie żyją. Mieszkaliśmy w różnych miejscach, bo nie miałem ani rodziny, ani nikogo takiego bliskiego, u którego moglibyśmy się zatrzymać. Tylko oddział partyzancki nas chronił i przydzielał do pewnych gospodarzy. Ja w 1943 roku poszedłem do partyzantki, bo byłem zagrożony. Szukali mnie, chcieli wywieźć, może zamordować, nie wiem. Bo im różne psikusy robiłem. I do wyzwolenia byłem w oddziale partyzanckim. Moim dowódcą był pan Pawlusiński, pseudonim miał „Konar”. Był to kierownik szkoły w Gałęzicach. To miejscowość, duża wioska niedaleko Kielc. To był mój znajomy. Widziałem go przed wojną tylko jeden raz. To był przyjaciel mojego ojca. Nie wiem, z jakiej racji się przyjaźnili, skąd się znali. Nie dopytywałem o to. On też zginął bardzo, bardzo tragicznie, od własowców. Niemcy wykorzystywali ich do walki z partyzantami. Jego złapali, przywiązali do koni i jeździli w kółko po wertepach, po gruzach. Tak że został tylko strzęp z niego, głowa porozbijana... Nie można mówić nawet o tym.

Data i miejsce nagrania	16 lipca 2019, Dzierżoniów
Rozmawiał/a	Michelle Palus, Aurelia Lubczyńska
Redakcja	Jadwiga Horanin
Prawa	Forum Dialogu Między Kulturami